

2. Коліушко І. Професійне самоврядування як специфічна ознака вільних професій / І. Коліушко, Д. Український / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukradv.org/doc/a0011.pdf>.
3. Саморегулирование профессиональной и предпринимательской деятельности: каким ему быть в Украине? / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conf.ligazakon.ua/conference/sro.htm>.
4. Проект Закону України «Про адвокатуру» від 25 грудня 2008 року №1430 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=31490.
5. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат» від 26 грудня 2007 року №1286 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=31179.
6. Проект Закону України «Про фахові саморегулівні і самоврядні об'єднання» від 10 вересня 2009 року №4841-1 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=36102.
7. Проект Закону України «Про саморегулюючі організації» від 16 липня 2009 року №4841 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=35867.
8. Перспективи розвитку саморегулювання в Україні / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.legalweekly.com.ua/article/?uid=1307>.
9. Проект Закону України «Про судоустрій та статус судій» від 31 травня 2010 року № 6450 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=37806.
10. Проект Закону України «Про прокуратуру» від 19 вересня 2008 року № 2491 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=32493.

УДК 342.97:336.732 (477)

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ ЯК АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРА

Довгополик А.А., аспірант

Запорізький національний університет

Стаття присвячена питанням державної реєстрації кредитних спілок України в контексті адміністративної процедури. Визначено поняття та характерні ознаки адміністративної процедури, виокремлено особливості державної реєстрації кредитних спілок України на підставі вимог нормативно-правових актів, доведено, що процедура державної реєстрації кредитних спілок України є адміністративною процедурою.

Ключові слова: кредитна спілка, адміністративна процедура, адміністративна реформа, фінансова установа, державна реєстрація.

Довгополик А.А. ГОСУДАРСТВЕННАЯ РЕГИСТРАЦИЯ КРЕДИТНЫХ СОЮЗОВ УКРАИНЫ КАК АДМИНИСТРАТИВНАЯ ПРОЦЕДУРА / Запорожский национальный университет, Украина

Статья посвящена вопросам государственной регистрации кредитных союзов Украины в контексте административной процедуры. Определено понятие и характерные признаки административной процедуры, выделены особенности государственной регистрации кредитных союзов Украины на основании требований нормативно-правовых актов, доказано, что процедура регистрации кредитных союзов Украины является административной процедурой.

Ключевые слова: кредитный союз, административная процедура, административная реформа, финансовое учреждение, государственная регистрация.

Dovgopolyk A.A. STATE REGISTRATION OF CREDIT UNIONS IN UKRAINE AS ADMINISTRATIVE PROCEDURE / Zaporizhzhya national university, Ukraine

The article is devoted to the questions of state registration of credit unions in Ukraine in the context of administrative procedure. A concept and characteristic signs of administrative procedure are formed, the features of state registration of credit unions in Ukraine are selected on the basis of requirements of the normative-legal acts, it is proved that procedure of registration of credit unions in Ukraine is an administrative procedure.

Key words: credit union, administrative procedure, administrative reform, financial institution, state registration.

Законна, ефективна та результативна взаємодія публічних та приватних осіб є запорукою становлення і реалізації всіх напрямків діяльності правової демократичної держави. Триваюча адміністративна реформа [1] в незалежній Україні дає вагомий поштовх для розвитку адміністративно-процедурних відносин. Не є виключенням із державно-владного впливу і відносно нові фінансові установи – кредитні спілки, які, шляхом провадження своєї діяльності, покликані, на кооперативних засадах, задовольняти потреби своїх членів у наданні фінансових послуг. Хоча кредитні спілки і є особами приватного права, вони в певних площинах функціонування проявляють себе як суб'єкти адміністративно-процедурних відносин.

Питанню дослідження різних аспектів адміністративної процедури, її поняттю та класифікації приділяли наукову увагу (частково або зосереджено) такі вчені-адміністративісти, як В.Б. Авер'янов [2], О.С. Лагода [3], В.П. Тимошук [4], Н.М. Углик [5] тощо. Кредитні спілки, у свою чергу, здебільшого розглядалися під призмою економічної науки (В.В. Гончаренко [6], Р.Р. Коцовська [7], Л.А. Негребецька [8], А.О. Пантелеймоненко [9], О.Ф. Фарат [10] тощо). Серед вчених-правознавців варто відзначити праці А.В. Духневича [11], О.П. Орлюк [12], однак і вони не містять цілеспрямованого дослідження місця кредитних спілок в адміністративній процедурі та значення адміністративних процедур у діяльності кредитних спілок. Це свідчить про недосконалий рівень дослідження специфічного інституту кредитних спілок в аспекті адміністративного права.

Метою роботи є виокремлення поняття та загальних характерних ознак адміністративної процедури, а також розгляд та аналіз державної реєстрації кредитних спілок України як різновиду адміністративної процедури.

Перш за все, слід визначити поняття адміністративної процедури для всебічного осягнення її змісту та характерних ознак. Слово „процедура” походить від латинського „procedo” і означає „іду вперед”, „проходжу”, „просуваюсь”, тобто це встановлений порядок ведення або виконання певних послідовних дій.

Під адміністративною процедурою необхідно розуміти встановлений законодавством порядок розгляду і розв'язання органами публічної адміністрації індивідуальних адміністративних справ, – вважає В.Б. Авер'янов [2, 198]. На думку В.П. Тимошука, адміністративна процедура – це установлений законом (офіційно) порядок розгляду та вирішення адміністративних справ, спрямований на прийняття адміністративного акта або укладення адміністративного договору [13, 4]. Н.М. Углик розглядає адміністративну процедуру як юридично значиму та законодавчо закріплену частину адміністративного процесу, яка являє собою окрему процесуальну дію, що здійснюється за певним порядком та у визначеній послідовності та спрямована на досягнення певного правового результату [5].

Аналізуючи вищевикладені підходи до розуміння поняття адміністративної процедури, можна виокремити основні ознаки, що характеризують її в різних проявах:

- це завжди цілеспрямована сукупність активних дій, спрямованих на досягнення певного результату;
- обов'язкова участь суб'єктів – органів державної влади, які реалізують свої обов'язки в межах наданої їм компетенції з однієї сторони та недержавних фізичних чи юридичних осіб з іншої;
- це завжди взаємодія публічних та приватних осіб з приводу вирішення індивідуальних адміністративних справ;
- ця взаємодія та послідовність дій обов'язково передбачені законодавчими актами (є нормативно закріпленими);

– за результатами взаємодії досягається певний результат (позитивний чи негативний).

Звертаючи увагу на питання державної реєстрації кредитних спілок України, варто зазначити, що кредитна спілка проходить подвійну реєстрацію – як юридична особа та як фінансова установа. Ці дві складові процесу державної реєстрації кредитної спілки мають відмінність за органом, що проводить реєстрацію, за обсягом належних документів, що подаються, за строками проведення, за кінцевим результатом, за остаточним документом, що підтверджує позитивний процес реєстрації.

Закон України від 15 травня 2003 року „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців” [14] дає загальне визначення державної реєстрації, це – засвідчення факту створення або припинення юридичної особи, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, а також вчинення інших реєстраційних дій, які передбачені законом, шляхом внесення відповідних записів до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб- підприємців (далі – Єдиний державний реєстр). Державну реєстрацію юридичних осіб від імені держави проводить відповідна посадова особа – державний реєстратор виключно у виконавчому комітеті міської ради міста обласного значення або в районній, районній у містах Києві та Севастополі державній адміністрації за місцезнаходженням юридичної особи. Для проведення державної реєстрації кредитної спілки як юридичної особи, державному реєстратору подаються наступні документи: заповнена реєстраційна картка на проведення державної реєстрації юридичної особи, примірник оригіналу або нотаріально засвідчена копія рішення засновників або уповноваженого ними органу про створення юридичної особи, два примірники установчих документів (для кредитної спілки таким документом є Статут), документ, що засвідчує внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації юридичної особи. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи, або ті, що не зазначені законодавством для проведення державної реєстрації юридичної особи. При надходженні документів від кредитної спілки для проведення державної реєстрації, державний реєстратор перевіряє їх на наявність підстав про залишення без розгляду чи відмови в державній реєстрації.

Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення державної реєстрації юридичної особи, якщо документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації, якщо документи не відповідають вимогам законодавства, якщо до державного реєстратора надійшло рішення суду щодо заборони в проведенні реєстраційних дій, якщо документи подані не в повному обсязі, якщо документи подано особою, яка не має на це повноважень. Як правило, всі організаційні дії, пов’язані з поданням необхідних документів для проведення державної реєстрації, здійснює Голова правління кредитної спілки. Про таке рішення кредитна спілка повідомляється шляхом надсилання рекомендованого листа з описом вкладення та із зазначенням підстав залишення документів без розгляду не пізніше наступного робочого дня з дати надходження документів державному реєстратору. Залишення документів без розгляду не перешкоджає праву засновника повторно звернутися до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

Підставами для відмови в проведенні державної реєстрації юридичної особи є: невідповідність відомостей, які вказані в реєстраційній картці, відомостям, які зазначені в документах, що подані для проведення державної реєстрації юридичної особи; невідповідність установчих документів вимогам законодавства; порушення порядку створення юридичної особи, який встановлено законом. Відмова в проведенні державної реєстрації юридичної особи з інших підстав не допускається. У випадку наявності підстав для відмови в проведенні державної реєстрації юридичної особи, державний реєстратор повідомляє про це кредитну спілку шляхом надіслання рекомендованого листа з описом вкладення із зазначенням підстав для такої відмови не пізніше трьох робочих днів з дати надходження документів для проведення державної реєстрації. Реєстраційний збір не повертається, але після усунення причин, що були підставою для відмови в проведенні державної реєстрації юридичної особи, документи на проведення державної реєстрації юридичної особи можуть бути подані повторно.

За відсутності підстав для залишення без розгляду або відмови в проведенні державної реєстрації юридичної особи, державний реєстратор повинен внести до реєстраційної картки ідентифікаційний код відповідно до вимог Єдиного державного реєстру підприємств та

організацій України та внести до Єдиного державного реєстру запис про проведення державної реєстрації юридичної особи на підставі відомостей цієї реєстраційної картки. Датою державної реєстрації юридичної особи є дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації юридичної особи. Строк державної реєстрації юридичної особи не повинен перевищувати три робочих дні з дати надходження документів для проведення державної реєстрації юридичної особи. За результатами проведення державної реєстрації оформлюється і видається (надсилається рекомендованим листом за описом вкладення) свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи (це документ встановленого зразка, який засвідчує факт внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію юридичної особи) та один примірник оригіналу установчих документів з відміткою державного реєстратора про проведення державної реєстрації юридичної особи. У разі наявності в юридичної особи відокремлених підрозділів, відомості про них залучаються до її реєстраційної справи та включаються до Єдиного державного реєстру.

Тобто, першочерговим у процесі державної реєстрації кредитних спілок є реєстрація їх як юридичної особи, та, як позитивний підсумок – внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію юридичної особи та отримання свідоцтва встановленого законом зразка, яке засвідчує цей факт.

Наступним етапом у процесі державної реєстрації кредитної спілки є набуття нею статусу фінансової установи та внесення відомостей про неї до відповідного реєстру. Статус кредитної спілки як фінансової установи визначений ч.2 ст.1 Закону України від 20 грудня 2001 року „Про кредитні спілки”: „кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг, передбачених цим Законом” [15]. Поняття фінансової установи зазначено в Законі України від 12 липня 2001 року „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”: „фінансова установа – юридична особа, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг та яка внесена до відповідного реєстру у порядку, встановленому законом. До фінансових установ належать банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг” (абз.1 ч.1 ст.1) [16].

Державний реєстр фінансових установ – це система одержання, накопичення, зберігання, захисту, використання та поширення адміністративної інформації (даних) про фінансову установу [17].

Внесення інформації про кредитну спілку до Державного реєстру фінансових установ проводить Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України (далі – Держфінпослуг).

Вимоги до кредитної спілки для набуття нею статусу фінансової установи та порядок внесення інформації про неї до Державного реєстру фінансових установ встановлюються розпорядженням Держфінпослуг № 1099 від 22 червня 2004 року „Про затвердження Положення про внесення інформації про кредитні спілки до Державного реєстру фінансових установ”, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07 липня 2004 року за № 847/9446 [18]. Зазначене розпорядження містить обов’язкові вимоги, яким повинна відповідати кредитна спілка для набуття статусу фінансової установи.

Це, насамперед, обов’язок проходження державної реєстрації відповідно до Закону України „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців” від 15 травня 2003 року [14] з урахуванням особливостей, встановлених Законом України „Про кредитні спілки” [15]. Також встановлено, що в довідці про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України організаційно-правова форма кредитної спілки повинна бути визначена як „кредитна спілка”. Передбачаються і вимоги до основного документа кредитної спілки – Статуту, який зі всіма змінами та доповненнями до нього повинен відповідати вимогам законодавства, зокрема Закону України „Про кредитні спілки, тобто містити найменування і юридичну адресу кредитної спілки, мету створення і основні завдання, опис ознаки членства у кредитній спілці, порядок утворення та діяльності органів управління кредитної спілки, порядок утворення філій та відділень, їх повноваження, повинні бути зазначені права та обов’язки членів кредитної спілки, умови і порядок вступу та припинення

членства, порядок сплати вступних та інших внесків, джерела надходження майна, порядок звітності та здійснення контролю за діяльністю органів управління кредитної спілки, порядок припинення діяльності кредитної спілки, порядок розподілу доходів кредитної спілки. Назва, структура та повноваження органів управління кредитної спілки повинні відповідати законодавчим нормам, – найвищим органом є загальні збори членів кредитної спілки, поточне управління здійснюють виборні органи – спостережна рада, ревізійна комісія, правління та кредитний комітет.

До обов'язкових вимог, за дотримання яких буде здійснене внесення інформації про кредитну спілку до Державного реєстру фінансових установ, віднесені встановлення розміру вступного та обов'язкового пайового внеску, наявність окремого приміщення з обмеженим доступом та сейфа для зберігання грошей (грошових коштів) і документів, що унеможливує їх викрадення (пошкодження).

Внутрішні положення кредитної спілки повинні бути розроблені та затверджені протягом трьох місяців із дня державної реєстрації в установленому порядку та відповідати вимогам законодавства згідно з Переліком внутрішніх положень та процедур кредитної спілки, затвердженим розпорядженням Держфінпослуг № 116 від 11 листопада 2003 року та зареєстрованим у Міністерстві юстиції України за № 1078/8399 від 25 листопада 2003 року [19].

Керівник та головний бухгалтер кредитної спілки повинні відповідати Професійним вимогам до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ, затвердженим розпорядженням Держфінпослуг № 1590 від 13 липня 2004 року, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України за № 955/9554 від 02 серпня 2004 року [20].

Програмне забезпечення та спеціальне технічне обладнання кредитних спілок, пов'язане з наданням фінансових послуг, повинні відповідати Вимогам до програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання кредитних спілок, пов'язаного з наданням фінансових послуг, затвердженим розпорядженням Держфінпослуг № 4122 від 03 червня 2005 року, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України за № 707/10987 від 04 липня 2005 року [21].

У випадку наявності в кредитній спілці відокремлених підрозділів, кредитна спілка повинна подати про них інформацію до Держфінпослуг.

Не пізніше 30 календарних днів з дати надходження заяви про внесення інформації до Державного реєстру фінансових установ, Держфінпослуг приймає рішення про залишення заяви без розгляду, про відмову у внесенні інформації або про внесення інформації до Державного реєстру фінансових установ.

Заява про внесення інформації до Державного реєстру фінансових установ залишається без розгляду, якщо вона підписана особою, яка не має на це повноважень, або особою, посада та/або розшифрування підпису якої не вказані, документи оформлені з порушенням вимог законодавства, документи подані не в повному обсязі. Після усунення причин, що були підставою для прийняття Держфінпослуг рішення про залишення заяви без розгляду, заявник може повторно подати нову заяву та документи, що додаються до неї.

Підставами для прийняття рішення про відмову щодо внесення інформації про кредитну спілку до Державного реєстру фінансових установ є: невідповідність поданих документів кредитної спілки, що додаються до заяви, вимогам законодавства, порушення порядку створення кредитної спілки, недостовірність інформації в документах, поданих кредитною спілкою для внесення інформації про неї до Реєстру, невідповідність кредитної спілки згідно з поданими документами вимогам законодавства.

За відсутності підстав для залишення заяви про внесення інформації до Державного реєстру фінансових установ або про відмову у внесенні інформації, Держфінпослуг приймає рішення про внесення інформації про кредитну спілку до державного реєстру фінансових установ та видає Свідоцтво про реєстрацію фінансової установи. Свідоцтво оформлюється Держфінпослуг та видається без зазначення в ньому строку дії і втрачає чинність після прийняття Держфінпослуг рішення про виключення інформації про кредитну спілку з реєстру та анулювання Свідоцтва.

Такими є встановлені державою обов'язкові вимоги для отримання кредитною спілкою статусу фінансової установи.

Таким чином, можна зробити висновок, що адміністративною процедурою є закріплений законом порядок розгляду та вирішення компетентними державними органами індивідуальних адміністративних справ. Порядок державної реєстрації кредитних спілок України (і як юридичної особи, і як фінансової установи) варто віднести до різновиду адміністративних процедур, адже він містить усі притаманні та необхідні ознаки: цілеспрямована сукупність активних дій, спрямованих на досягнення певного результату (збір та подання до відповідних органів необхідних документів, встановлення відповідності вимогам законодавства, прийняття рішення тощо); участь суб'єктів – органів державної влади, які реалізують свої обов'язки в межах наданої їм компетенції, з однієї сторони, та недержавних фізичних чи юридичних осіб – з іншої (до таких органів, уповноважених на проведення державної реєстрації кредитних спілок належить державний реєстратор у виконавчому комітеті міської ради міста обласного значення або в районній, районній у містах Києві та Севастополі державній адміністрації за місцезнаходженням юридичної особи, Держфінпослуг та з іншої сторони – безпосередньо кредитна спілка); взаємодія публічних та приватних осіб з приводу вирішення індивідуальних адміністративних справ (взаємодія з приводу внесення чи невнесення інформації про кредитну спілку до відповідного державного реєстру); взаємодія та послідовність дій обов'язково передбачені законодавчими актами (всі вимоги, яким повинна відповідати кредитна спілка для набуття певного статусу, передбачені у відповідних законах, розпорядженнях, положеннях); результатами взаємодії досягається певний результат – позитивний чи негативний (отримання відповідного свідоцтва, залишення без розгляду чи відмова в державній реєстрації).

Отже, державна реєстрація кредитних спілок України як різновид адміністративної процедури, тобто впливу держави в особі компетентних органів, є вагомою гарантією діяльності для її членів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України № 810/98 від 22.07.1998 р. // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – Ст. 32.
2. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В.Б.Авер'янова. – К.: Факт, 2003. – 384 с.
3. Лагода О.С. Адміністративна процедура: теорія і практика застосування: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Олександр Сергійович Лагода. – Ірпінь, 2007. – 187 с.
4. Адміністративна процедура та адміністративні послуги: Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Центр політико-правових реформ / І.Б. Коліушко (відп.ред.), В.П. Тимошук (авт.-упоряд.). – К.: Факт, 2003. – 495 с.
5. Углік Н.М. Адміністративна процедура: поняття та види / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lex-line.com.ua/?go=article&id_year=3&id_rozdil=14&id_pidrozdil=85&id_pidrozdil2=0.
6. Гончаренко В.В. Становлення світової системи кредитної кооперації: теорія, методологія, практика: дис. ... доктора екон. наук: 08.05.01 / Владислав Васильович Гончаренко. – Полтава, 2002. – 492 с.
7. Коцовська Р.Р. Фінансова підтримка кредитними спілками малого бізнесу: дис. ... канд. екон. наук: 08.04.01 / Раїса Романівна Коцовська. – Л., 2003. – 212 с.
8. Негребецька Л.А. Економіко-математичне моделювання діяльності кредитних спілок: дис. ... канд. екон. наук: 08.03.02 / Любов Анатоліївна Негребецька. – К., 2002. – 197 с.
9. Пантелеймоненко А.О. Становлення кооперації в українському селі: історико-економічні аспекти: монографія / Андрій Олексійович Пантелеймоненко. – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2006. – 227 с.

10. Фарат О.В. Вдосконалення організаційно-економічного механізму функціонування кредитних спілок в Україні: дис. ... канд. екон. наук: 08.02.03 / Олександра Володимирівна Фарат. – Л., 2001. – 169 с.
11. Духневич А.В. Правове становище кредитних спілок в Україні: монографія / Андрій Вікторович Духневич. – Луцьк: ПП Іванюк П.П., 2008. – 180 с.
12. Орлюк О.П. Кредитні спілки як ланка кредитної системи України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Олена Павлівна Орлюк. – К., 1997. – 194 с.
13. Тимощук В.П. Процедура прийняття адміністративних актів: питання правового регулювання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07 / В.П. Тимощук. – К., 2009. – 20 с.
14. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року // Офіційний вісник України. – 2003. – № 25. – С. 12.
15. Про кредитні спілки: Закон України від 20 грудня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 15. – С. 101.
16. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 року // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 154.
17. Про затвердження Положення про Державний реєстр фінансових установ: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 41 від 28 серпня 2003 року // Офіційний вісник України. – 2003. – № 38. – Ст. 193.
18. Про затвердження Положення про внесення інформації про кредитні спілки до Державного реєстру фінансових установ: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 1099 від 22 червня 2004 року // Офіційний вісник України. – 2004. – № 27. – С. 603.
19. Про затвердження Переліку внутрішніх положень та процедур кредитної спілки: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 116 від 11 листопада 2003 року // Офіційний вісник України. – 2003. – № 48. – Ст. 331.
20. Про затвердження Професійних вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 1590 від 13 липня 2004 року // Офіційний вісник України. – 2004. – № 31. – Ст. 231.
21. Про затвердження Вимог до програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання кредитних спілок, пов'язаного з наданням фінансових послуг: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 4122 від 03 червня 2005 року // Офіційний вісник України. – 2005. – № 27. – Ст. 169.

УДК 351.77 (477)

ДО ПИТАННЯ ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ В УКРАЇНІ

Коваль А.М., аспірант

Національний університет державної податкової служби України

У даній статті автором досліджується поточне законодавство України та законотворча діяльність парламенту і народних депутатів України відносно відображення в нормативно-правових актах та проектах законів правового статусу пацієнта в Україні.

Ключові слова: права людини; права пацієнта, правовий статус пацієнта в Україні; поточне законодавство; проекти законів.